

عنوان مقاله:

درنگی بر چند گونه هم سنگ: کارنامه و شهر آشوب؛ اشعار صنفی و شهرانگیز

محل انتشار:

فصلنامه نقد ادبی، دوره 8، شماره 30 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسنده:

سعید شفیعیون - Assistant Professor of Persian, University of Isfahan

خلاصه مقاله:

کارنامه، شهرآشوب، اشعار صنفی و شهرانگیز عناوینی هستند که در منابع بنا به بعضی هم ریشگی ها و همانندی هایشان، به جای هم یا در کنار هم مورد اشاره قرار گرفته اند. با این همه، این آثار آن قدر تفاوت های ظریف و متنوع دارند که می توان آن ها را چهار گونه جداگانه به شمار آورد. البته از کارنامه با توجه به نمونه های بسیار اندک و گاه ناقص، کمتر می توان یک گونه کامل را انتظار کشید؛ چنان که در عمل هم کارنامه سرانجام عرصه را به شهرآشوب سپرده است. هم چنین است اشعار صنفی که در آن حرفه ها با نگاه شاعرانه و پیشه ور در مقام معشوق توصیف شده؛ ولی بعدها در گونه شهرانگیز وارد شده و از صورت اشعار پراکنده، بعضاً به آثاری مبسوط و منسجم تبدیل شده است. شناخت ویژگی های ظریف این انواع مستلزم دقت بسیار است و بواقع همین بی مبالاتی نسبت بدانهاست که باعث شده که از آغاز تا به امروز حتی از سوی اهل فن با یکدیگر تخلیط شوند. با این همه باید گفت که در همان زمان شیوعشان هم، از سوی عموم ادبا و شعرا چندان معیارمند نبوده؛ خاصه آن که در این میان، گرفتار بعضی از اشتباهات و یا ابداعات فردی هم شده، تفنناتی که در پی خود جعل اصطلاح نیز به همراه داشته، و عناوینی چون عالم آشوب، جهان آشوب، دهرآشوب، عالم کوب و امثال آن ها گواه این ادعایند. تحقیق حاضر برای نخستین بار با اتکا به برخی معاییر گونه شناسی و نیز توسل به منابع اصلی، سعی در شناخت و بازنمود این گونه های ادبی هم سنگ و نزدیک به یکدیگر دارد.

کلمات کلیدی:

shahrashub, shahrangiz, karnameh, senfi poetry, گون ادبی، شهرآشوب، شهرانگیز، کارنامه، شعر صنفی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1836053>

